

HOLLAND FESTIVAL 2012

“Al jaren worden er producties geboekt die zeer vooruitstrevend zijn”

Van 1 juni tot en met 28 juni vond het Holland Festival weer plaats! Dit artistieke culturele spektakel in hartje Amsterdam was weer een groot succes. Tiedo Wilschut (27), is samen met zijn collega Peter Romkema, verantwoordelijk voor de technische organisatie van het Holland Festival. “Het unieke van het Holland Festival is dat het hoogstaande producties uit de hele wereld naar Nederland brengt”, aldus Tiedo. Als freelance lichtontwerper en technisch producent werkt Tiedo soms vanuit het kantoor van het Holland Festival, maar ook veelvuldig vanuit het kantoor van CUE1, de maatschap waar zijn eenmanszaak lid van is. De redactie van Stage&Theatre sprak hem voor een interview.

Tekst: Marieke van Dam

Tiedo Wilschut

Hoe is Holland Festival 2012 verlopen?

“Voor ons was het een drukker festival dan vorige jaren. De voorstellingen vergden meer tijd en waren wat intensiever. Er waren twee grote concerten in de Gashouder, ‘2001: A Space Odyssey’ en ‘Out of the Box’, beiden eigen producties van het Holland Festival. Ik heb voor deze concerten naast de technische productie ook het lichtontwerp gedaan in nauwe samenwerking met Pierre Audi, artistiek leider van het Holland Festival. Dit was ontzettend leuk om te doen maar kostte wel veel tijd. Tegelijkertijd speelden er natuurlijk ook andere producties die technisch in goede banen geleid moesten worden. Één van de voorstellingen die tegelijk werd gebouwd was ‘The Life and Death of Marina Abramović’, van Robert Wilson. In zijn voorstellingen wordt veel met licht gewerkt en hij staat bekend om zijn beeldende werken. Dat gaat ontzettend minutieus, waardoor de technische bouw erg veel tijd en aandacht vergt. Het is perfectie tot in de kleinste details, maar dan staat er ook wel een voorstelling waar je ‘u’ tegen zegt!”

Met welke leveranciers hebben jullie gewerkt?

“Betreffende de podiumbouw werken wij al een hele tijd samen met StageCo, Accuraat Verhuur en Kuijf Tribunebouw. Het Utrechtse Ampco Flashlight verzorgt al jaren het licht- en riggingmateriaal. Voor het geluid was Peak Audio verantwoordelijk en de video was in handen van Beamsystems. Onder leiding van mijn collega en technisch coördinator Peter Romkema maakte ik technische tekeningen van hoe we de podia konden positioneren en waar kleedkamers moesten komen. Ook hield ik me bezig met stroomverdeling, rigging, licht en geluid tot aan de loop van

de kabels toe. We hebben het hele jaar door een aantal producenten in dienst die de vroege voorbereidingen doen. De producenten zijn financieel verantwoordelijk voor een bepaalde productie en Peter en ik verzorgen de technische ideeën en invulling daarvan. Op het Westergasterrein heb je te maken met lege fabriekshallen, waar technisch nog wel het één en ander moet gebeuren. Daar ben ik dit jaar veel tijd aan kwijt geweest in de voorbereidingen. Peter heeft alle Westergasproducties aan mij toevertrouwd. Ik heb overlegd met de technici van de gezelschappen, technische tekeningen, kabelplannen en materiaallijsten gemaakt en ook de roosters voor het technisch personeel.”

Wat waren voor jullie, technisch gezien, uitdagingen tijdens Holland Festival 2012?

“Er zijn altijd uitdagingen. Ieder jaar is er wel ergens materiaal dat kapot gaat of niet (goed) geleverd wordt. Dit moet soms heel snel opgelost worden, afhankelijk van het tijdschema. Soms zijn er vertragingen in leveringen omdat leveranciers in de file staan. Dit jaar hadden we bijvoorbeeld een probleem in de Zuiveringshal West. Een gezelschap had aangegeven dat ze zelf een lichttafel mee zouden nemen, dus wij hadden daar niks voor ingehuurd. Later bleek dat zij dachten dat wij een lichttafel mee zouden nemen. Dan dient er snel iets geregeld te worden. In dit geval kon dat heel rap opgelost worden omdat een collega van mijn maatschap CUE1, lichttafels verhuurd. Binnen een half uur stond hij voor de deur met een lichttafel. Helaas gaat het niet altijd zo gemakkelijk. Er is een beperkte opbouwtijd tijdens het Holland Festival. Er zijn verschillende gezelschappen aanwezig en soms is het ook een uitdaging om beide gezelschappen tevreden te stellen. Er is maar één tribune en bij voorkeur, gezien de geringe ombouwtijd, één trussensysteem. Als het ene gezelschap een truss iets meer naar voren wil en het andere gezelschap het iets meer naar achter wil, dan sluiten we een compromis. We zoeken de beste oplossing voor beide partijen.”

Wat is jouw functie in het geheel?

“Ik werk direct onder technisch coördinator Peter Romkema. Ik verzorg hierbij de technische productie. Alle gezelschappen verzoeken wij om een rider te sturen, een lijst van wat ze nodig hebben om hun voorstelling te kunnen realiseren. Deze gaat Peter bekijken en beoordelen op haalbaarheid. Hij kijkt of er materiaal gehuurd moet worden en hoeveel personeel erbij nodig is. Als blijkt dat voor een voorstelling een bepaalde technische oplossing bedacht moet worden, schakelt hij mij in. Ik ga dan aan de slag om dat uit te werken. Dat varieert van even uitzoeken of de

Stadsschouwburg genoeg dimmers heeft tot een hele installatie bedenken voor een voorstelling op de Westergasfabriek.”

Waar zijn jullie bijzonder trots op betreffende deze editie van Holland Festival?

“Ik ben trots op de lichtplannen die ik heb gemaakt voor de concerten in de Gashouder. Het Holland Festival programmeert voornamelijk bestaande voorstellingen van over heel de wereld. Dat het festival zelf voorstellingen initieert komt de laatste jaren steeds vaker voor, maar dit blijft een uitzondering. Een eigen voorstelling maken kost natuurlijk meer tijd voor de (technische) productie dan een vertaling maken voor een al bestaande voorstelling. Ik vind dat we als festival trots mogen zijn dat we deze voorstelling met succes hebben neergezet. De voorstelling van Robert Wilson is ook een technisch hoogstandje. Als wij, als Holland Festival, niet aan deze hoge kwaliteitseisen zouden kunnen voldoen, dan was de voorstelling waarschijnlijk niet doorgestaan. Ik denk dat we er bijzonder trots op mogen zijn, dat we in staat waren om een dergelijk hoogstaande voorstelling te kunnen presenteren.”

“The Life and Death of Marina Abramović” was technisch erg gedetailleerd. Wat waren zaken voor jullie om rekening mee te houden?

“Om een klein voorbeeld te noemen: in Carré zitten spots in de lijst van het toneel. Het gezelschap van Robert Wilson vond dat niet mooi, dus is dat strak weggewerkt met zwart doek. Dat er zoveel aandacht aan dit soort details wordt besteed kom je in Nederland niet vaak tegen. Dat gold ook voor de techniek. Achter het achterdoek hing een enorme partij licht. Hiermee werd het doek op verschillende manieren belicht. Zo stond er een batterij horizonbakken die van een bepaald merk moesten zijn. Omdat onze leverancier dit merk niet kon leveren zijn die op verzoek meegenomen vanuit Engeland. Voordat de voorstelling naar Amsterdam kwam stond deze eerst in Bazel, waar deels ook eigen armaturen zijn gebruikt, waarbij lampjes zijn verwisseld uit de meegenomen armaturen. De technicus van “The Life and Death of Marina Abramović” merkte bij een aantal spots op, dat de filamenten van de lampjes die in deze armaturen zaten met een ander aantal ringetjes waren opgehangen dan gewenst was: 5 in plaats van 4. Dat verschil in licht zagen ze en dus moesten deze lampjes allemaal vervangen worden door andere lampjes. Ook hadden we Parren gehuurd bij Ampco Flashlight om het doek uit te lichten. Bij Ampco Flashlight zitten daar normaal gesproken Philips lampen in, maar zij wilden daar per se General Electric lampen in. Ook vermoedden zij

The Life and Death of Marina Abramovic

dat het voltage op de dimmers iets te laag was. Na een meting bleek dat ook te kloppen. Er zijn toen snel heel lichte kleurcorrectiefilters besteld om het hierdoor veroorzaakte verschil in kleurtemperatuur op te heffen.”

Wat maakt het Holland Festival uniek?

“Het unieke van het Holland Festival is dat het hoogstaande producties uit de hele wereld naar Nederland brengt. Al jaren worden er producties geboekt die zeer vooruitstrevend zijn. Veel voorstellingen zijn voor ervaren kijkers; deze zijn artistiek vrij complex. De producties zijn dus niet altijd geschikt voor het grote publiek, maar het geeft redelijk ervaren publiek een unieke kans om een voorstelling te zien op wereldniveau. Sinds een aantal jaren hebben we hiernaast ook een aantal voorstellingen die wel voor een groter publiek toegankelijk zijn en deze zullen er volgend jaar ook zeker weer zijn in een nieuwe vorm.”

Geluid

Het Amsterdamse Peak Audio heeft het geluidsmateriaal geleverd tijdens het Holland Festival. Het kwalitatief invullen van alle aanvragen is een

belangrijkste taak tijdens dit evenement, aldus Will-Jan Pielage, directeur van Peak Audio. De redactie van Stage&Theatre sprak hem voor een interview.

Wat hebben jullie verhuurd aan audio-apparatuur voor het Holland Festival?

“We hebben dit jaar aan 17 verschillende producties geluidsapparatuur geleverd. In sommige deelnemende theaters hebben we enkel wat zenders en aanvullend materiaal op de aanwezige sets geleverd. Andere locaties werden voorzien van complete geluidssystemen op (ongewone) festivallocaties zoals de Gashouder en de Zuiveringshal op het Westergasfabriekterrein, een Volvo-garage in Amsterdam Noord en een oude, leegstaande fabriekshal ver weg in Amsterdam Oost.”

Wat waren uitdagingen tijdens Holland Festival?

“De logistiek is voor een dergelijk festival een hele klus. Daarnaast is het altijd weer een uitdaging om voor alle betrokken gasttechnici van de verschillende producties - die meestal het theater of de locatie niet kennen - het juiste systeem

samen te stellen, op te bouwen en naar alle wensen werkend te maken.”

Waar zijn jullie bijzonder trots op betreffende Holland Festival?

“Wij zijn er trots op dat wij - al een aantal jaar - erin slagen om aan alle aanvragen een kwalitatief hoogstaande invulling te geven. Het is belangrijk dat zowel de geluidstechnici als de productionele betrokkenen van het Holland Festival tevreden zijn over het materiaal en daardoor hun werk goed kunnen uitvoeren. Tijdens Holland Festival 2012 hebben wij een aantal nieuwe systemen ingezet. Het nieuwe d&b systeem, de V-series bijvoorbeeld; deze was in Nederland voor het eerst te horen tijdens het concert van Antony met het Metropole Orkest in het Concertgebouw en bij de voorstelling Songs of Life and Death of Marina Abramovic in Carré. Dit was een groot succes! Daarnaast waren wij benieuwd naar de reacties op de inzet van de nieuwe Midas Pro2 en Pro2C digitale mengtafels. De bezoekende technici waren zeer verrast; met name door de kwaliteit van de klank.”